

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 4.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.4.104>

УДК: 352:339.727.2(477)

Я.О. Жидик,

здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-8755-7590>

ОЦІНКА СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Y. Zhydyk,

Recipient of the Doctor of Philosophy degree,

Taras Shevchenko National University of Kyiv

ASSESSING THE CAPACITY OF TERRITORIAL COMMUNITIES TO ATTRACT INTERNATIONAL FUNDING

У статті розглянуто інституційну спроможність територіальних громад як ключовий чинник залучення міжнародного фінансування, необхідного для забезпечення ефективних процесів відновлення. Зосереджено увагу на тому, як здатність громад реалізовувати інфраструктурні й соціально-економічні проєкти впливає на зацікавленість донорів і міжнародних організацій надавати фінансову підтримку. У статті описаний триетапний підхід, що охоплює кабінетне дослідження, опитування громади та глибинні інтерв'ю з представниками місцевої влади.

Саме такий послідовний аналіз дає змогу оцінити, чи володіють органи місцевого самоврядування достатнім досвідом, командою та баченням подальшого розвитку для успішної реалізації проєктів. На першому етапі дослідження основна увага приділяється формальним критеріям: насамперед наявності безпечного середовища, проєктів на платформі DREAM, а також відповідності громади офіційному статусу територій відновлення. Другий етап, опитування, слугує для отримання докладної інформації про команди, їхню співпрацю з міжнародними партнерами та досвід використання зовнішніх грантів. Завершальний етап, глибинні інтерв'ю з тими громадами, які пройшли попередній відбір, щоб уточнити рівень управлінських компетенцій та перевірити попередньо зібрану інформацію. Результати цього триетапного аналізу дають змогу визначити громади, найбільш готові до залучення фінансування від міжнародних партнерів.

The article thoroughly examines the institutional capacity of territorial communities as a crucial determinant in securing international funding necessary for effective recovery efforts. It emphasizes how a community's ability to plan, initiate, and implement both infrastructure-focused and socio-economic projects significantly shapes the inclination of donors and international organizations to provide substantial financial support. The study adopts a sequential, three-stage approach that integrates desk research, community surveys, and in-depth interviews with representatives of local authorities. At the initial stage, the emphasis is placed on identifying basic formal criteria, including the community's safety conditions, the presence of active DREAM projects, and its official classification within recognized recovery zones. These indicators allow to filter out communities for which ongoing conflicts, insufficient project preparedness, or lack of recognized recovery status pose significant barriers. During the second stage, detailed surveys are administered to gather information on project teams, existing international collaborations, and the effective use of grants or technical

assistance. This helps reveal how communities handle project cycles, engage with donors, and leverage best practices in governance. Finally, the concluding stage consists of comprehensive interviews with shortlisted communities, enabling a deeper exploration of managerial capabilities, organizational culture, and strategic vision. Such one-on-one discussions validate previously collected data and shed light on subtler nuances, such as the ability to adapt to evolving donor requirements or to build partnerships across different sectors. Overall, the findings derived from this three-tiered process offer valuable insights into which communities are optimally prepared to attract and utilize international funding. By pinpointing regions with robust institutional capacity, the article underscores the importance of targeted, well-coordinated recovery strategies that respond both to immediate reconstruction needs and long-term developmental objectives.

Ключові слова: *спроможність громад; територіальні громади; післявоєнне відновлення; проєктний менеджмент; інституційна спроможність; міжнародна технічна допомога; децентралізація; інвестиційна привабливість.*

Key words: *community capacity; territorial communities; post-war recovery; project management; institutional capacity; international technical assistance; decentralization; investment attractiveness.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У контексті післявоєнного відновлення України дедалі більшої актуальності набуває аналіз ролі територіальних громад у процесі відбудови. У міру просування реформи децентралізації зростає увага до потенціалу місцевої влади, адже саме вона має безпосереднє розуміння нагальних проблем на місцях та координує заходи з їх вирішення.

Традиційно керівництво багатьох громад мало обмежені можливості для впровадження сучасних рішень у сфері відбудови, а низький рівент

проектного менеджменту ускладнює ефективну розробку, планування та реалізацію масштабних інфраструктурних ініціатив. Водночас низка міжнародних організацій та структур технічної допомоги вже активно працюють у різних регіонах України, пропонуючи як технічні, так і фінансові інструменти відновлення.

Однак навіть за умов значної зовнішньої підтримки, сповільнені темпи відбудови вказують на необхідність поглибленої синергії між громадами, міжнародними донорами та бізнес-сектором. Зокрема, розширення можливостей для залучення компаній, що можуть запропонувати додаткові ресурси й технології, здатне не лише посилити технічну складову відбудови, а й створити конкуренцію та стимулювати пошук інноваційних рішень. Співпраця з громадами, які мають достатню проектну й управлінську спроможність, є ключовою умовою підвищення ефективності таких ініціатив.

У зв'язку з цим постає завдання сформулювати підхід до виявлення громад з найвищим рівнем інституційної спроможності та, як наслідок, найвищим потенціалом для реалізації масштабних проектів, які будуть вкрай необхідними для забезпечення ефективних процесів відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання спроможності територіальних громад в Україні зазвичай опиняється у фокусі досліджень і аналітичних проектів, реалізованих за підтримки міжнародних організацій, зокрема, U-LEAD, USAID HOVERLA, USAID DOBRE, Програма розвитку ООН та інші. Результати цих оцінювань часто публікуються у формі методичних рекомендацій, аналітичних записок або звітів про стан розвитку громад. Разом із міжнародними донорами дослідження у цій сфері здійснюють також українські аналітичні центри й неурядові організації, такі як Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, Інститут аналітики та адвокації, Інститут громадянського суспільства, EasyBusiness та інші. Окрему роль в оцінюванні проектної активності громад відіграє

платформа DREAM, яка акумулює та візуалізує інформацію про зареєстровані на ній ініціативи.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розроблення підходу до оцінювання спроможності територіальних громад та відбору найбільш підготовлених до залучення проєктів міжнародної технічної допомоги. Визначена мета потребує вирішення таких завдань як визначення ключових чинників, що впливають на здатність громад отримувати міжнародне фінансування і впроваджувати проєкти; розробка критеріїв та показників, за якими можливо виміряти спроможність громад; збір та аналіз інформації про українські територіальні громади з метою порівняння їхніх показників і формування короткого списку найбільш перспективних для залучення міжнародного фінансування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглядаючи питання відбудови та залучення інвестицій у повоєнний період, доцільно насамперед уточнити, що мається на увазі під “спроможністю” громади. У сучасній українській практиці це поняття включає принаймні три ключові складники:

1. Інституційна спроможність – наявність у структурі місцевого самоврядування спеціалізованих відділів чи відповідальних осіб, здатних комплексно управляти проєктами (від написання заявок до моніторингу й оцінки результатів). Ідеться про команду, яка має не тільки загальні знання про бюджетні процедури та механізми фінансування, а й практичний досвід взаємодії з донорами і бізнесом.

2. Проєктний досвід і компетенції – громада вже реалізувала або принаймні готувала до впровадження успішні проєкти, що підтверджують її здатність керувати бюджетами, дотримуватися термінів і виконувати необхідні технічні процедури (тендери, закупівлі тощо). Позитивна історія співпраці з міжнародними організаціями чи фондами, а також локальним бізнесом, свідчить про здатність громади створювати привабливе середовище для нових інвестицій [1].

3. Наявні ідеї та стратегічне бачення – спроможна громада володіє чіткими планами або принаймні сформульованими пріоритетами щодо відбудови й подальшого розвитку. Йдеться не лише про “список бажань”, а про документально зафіксовані концепції, які можна перетворити на конкретні проєкти: від ремонтів доріг чи водогонів до масштабних ініціатив із соціально-економічного розвитку [2, 8].

Водночас, коли йдеться про вибір громад для інвестування або цільової підтримки, самою лише внутрішньою “спроможністю” не можна обмежуватися. Важливим залишається і зовнішній контекст, а саме:

1. Безпекові ризики – територіальні громади, які перебувають у зоні бойових дій чи постійно зазнають обстрілів, логічно мають нижчі шанси на ефективне впровадження проєктів або прихід приватних інвесторів. Навіть якщо там є кваліфікована команда, високі ризики для бізнесу можуть відлякувати партнерів.

2. Статус територій відновлення – якщо громада офіційно визнана такою, що потребує пріоритетних заходів з відбудови, це може стати додатковим аргументом на користь доцільності інвестицій. Адже в такому разі зростає ймовірність залучення бюджетного та донорського фінансування, цільових програм підтримки.

Зважаючи на ці фактори, укладачі дослідження дійшли висновку про необхідність розробити багатоступеневу методологію оцінки, що поєднує:

1. Кабінетне дослідження для первинної фільтрації громад за низкою критеріїв (географія, безпекова ситуація, присутність у державних проєктних реєстрах, статус офіційних територій відновлення тощо).

2. Опитування з метою з’ясування внутрішньої спроможності громад: наявності проєктних відділів, досвіду реалізації проєктів, рівня комунікації з донорськими організаціями та іншими стейкхолдерами.

3. Глибинні інтерв’ю з представниками окремих громад, які продемонстрували найвищі результати за підсумками анкетування. Такий

крок дає змогу уточнити деталі, перевірити реальні можливості команд і оцінити конкретні плани громад щодо відновлення.

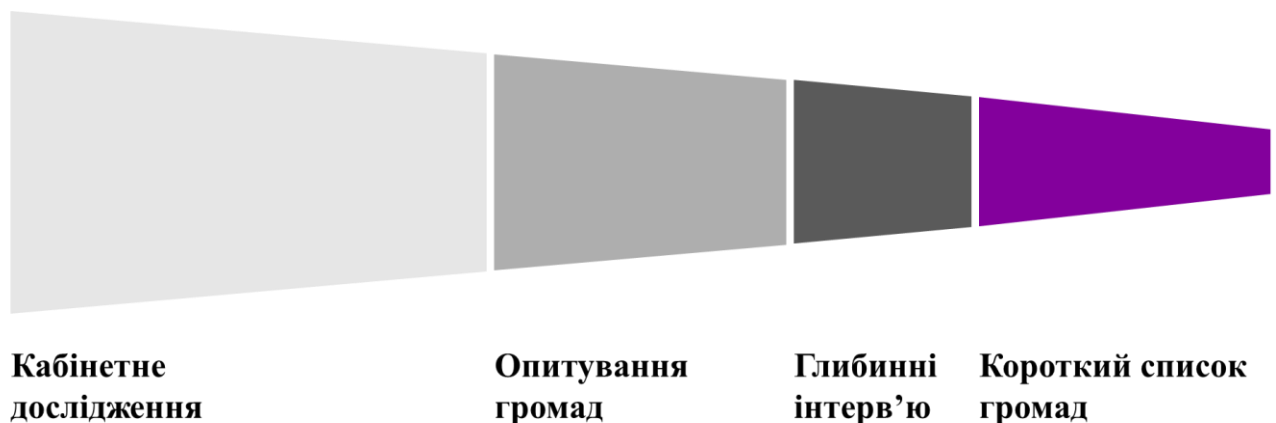

Рис 1. Підхід до визначення перспективних громад

Джерело: складено автором

Зрештою, застосування цієї логіки дозволяє вийти на короткий перелік громад, котрі мають високі шанси на успішну реалізацію проєктів відновлення.

У ході кабінетного дослідження було зібрано та проаналізовано широкий спектр даних про громади. На підставі зібраної інформації послідовно застосовано низку критеріїв, що дало змогу виокремити найбільш релевантні громади для подальшого детального опитування та поглибленого аналізу.

1. Критерій 1: відсутність бойових дій, ризику бойових дій і тимчасової окупації. Метою цього критерію було виключити громади, які безпосередньо суттєво постраждали від бойових дій або перебувають під ризиком ведення бойових дій у майбутньому. У такий спосіб пріоритет надавався територіям із відносно стабільною ситуацією, де безпекові ризики порівняно менші. Це дозволяє забезпечити більш безпечне та ефективне провадження заходів відновлення. У результаті застосування критерію з початкового переліку було вилучено 236 громад [6].

2. Критерій 2: офіційний статус території відновлення. Наступний етап полягав у додатковому звуженні переліку громад відповідно до їхнього офіційного статусу як пріоритетних територій відновлення. Такі громади визнано Міністерством розвитку громад та територій критично важливими для інтервенцій. Відповідність офіційним національним пріоритетам підвищує ймовірність комплексної підтримки на державному та місцевому рівнях. Застосування критерію зменшило вибірку до 474 громад [5].

3. Критерій 3: чисельність населення від 10000 до 150000 осіб. На цьому етапі було відібрано громади середнього масштабу з чисельністю населення від 10000 до 150000 осіб. Такий підхід обґрунтовується прагненням спрямовувати ресурси на ті громади, що з одного боку мають відчутні потреби й потенціал розвитку, а з іншого не настільки великі, аби самостійно акумулювати значні фінансові ресурси. Вибір саме цієї категорії громад дає змогу забезпечити більш помітний і результативний вплив заходів з відновлення. Унаслідок застосування цього критерію перелік скоротився до 272 громад.

4. Критерій 4: наявність не менше ніж двох проєктів у системі DREAM, зокрема одного активного. Наступний крок передбачав відбір громад, що продемонстрували здатність ініціювати й підтримувати проєкти у платформі DREAM, маючи принаймні один із них в активній фазі реалізації. Наявність таких ініціатив свідчить про внутрішню організованість та досвід ефективної роботи з проєктами відбудови, а також підвищує ймовірність того, що громада зможе результативно використати додаткову допомогу міжнародних донорів. Застосування критерію звузило вибірку до 187 громад [10].

5. Критерій 5: покриття бюджетів DREAM-проєктів щонайменше на 10%. Завершальний критерій орієнтувався на рівень часткового фінансування проєктів у системі DREAM. Було відібрано лише ті громади, бюджети проєктів яких уже покриваються щонайменше на 10%. Це підтверджує наявність початкової фінансової бази та демонструє

спроможність громад залучати додаткові ресурси і керувати ними. Унаслідок застосування цього критерію перелік звузився до 104 громад [10] (рисунок 2).

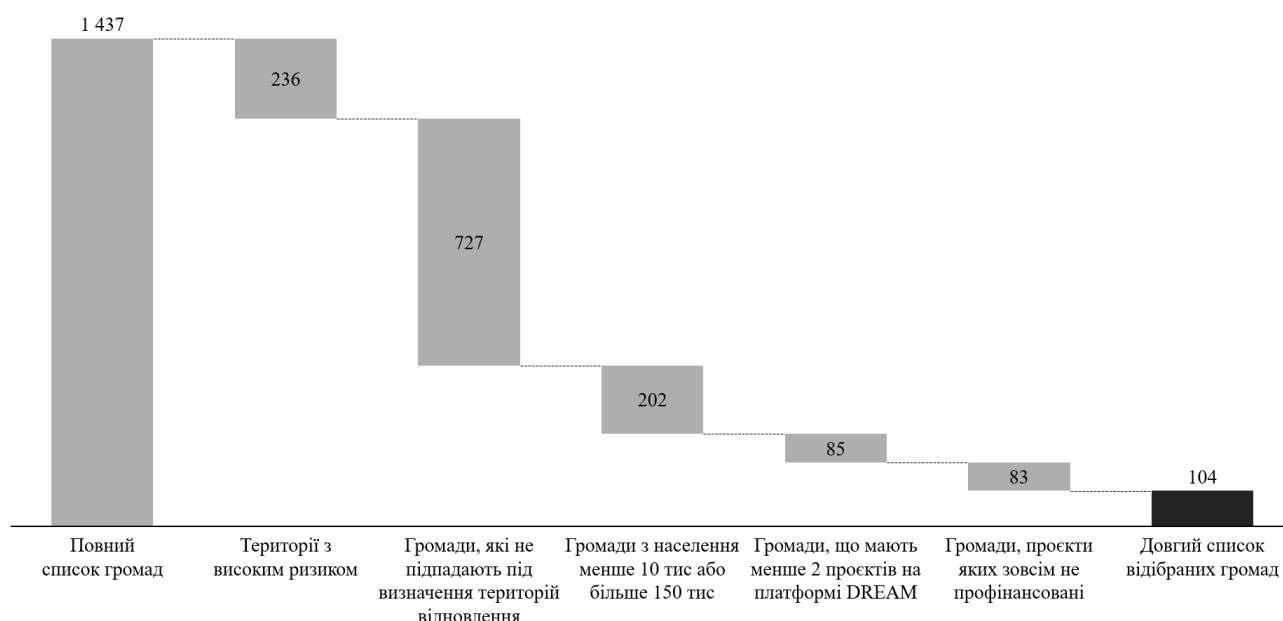

Рис 2. Критерії відсіювання громад в рамках кабінетного дослідження

Джерело: складено автором

На етапі опитування громад було розроблено комплексну анкету для отримання детальних кількісних та якісних даних. Вона охоплювала питання стратегічного бачення розвитку громади, інфраструктурних потреб, наявного досвіду у сфері відбудови, реалізації проєктів, адміністративної та технічної спроможності, а також чинних партнерств із міжнародними донорами та місцевими зацікавленими сторонами (зокрема іншими громадами, бізнесом та неурядовими організаціями). Опитування складалося з таких блоків і запитань:

1. Контактна особа від громади: Прізвище, ім'я особи, що заповнює опитування; Посада у громаді; Контактний номер телефону; Назва громади; Область.

2. Стратегічне бачення розвитку громади: На якому етапі кожен з наведених нижче стратегічних документів: стратегія розвитку територіальної

громади, план відновлення та розвитку територіальної громади, програма комплексного відновлення територіальної громади.

3. Проектна діяльність громади: Зазначте об'єкти інфраструктури / сфери, в яких є потреба у реалізації проєктів; Чи має ваша громада досвід втілення інфраструктурних проєктів або проєктів відбудови протягом останніх 3-х років (наведіть кілька прикладів таких проєктів); Які головні труднощі виникали під час реалізації цих проєктів; Чи має ваша громада напрацьовані проєкти, які готові до реалізації у разі отримання фінансування; Які 3-5 проєктів є найбільш пріоритетними для вашої громади на сьогоднішній день; Чи має ваша громада Інститут міста або спеціальний відділ, відповідальний за розробку та координацію проєктів; Якщо ваша громада має Інститут міста або проєктний відділ, будь ласка, опишіть його основні функції та напрямки діяльності; Опишіть спроможність команди, що працює над розробкою та втіленням проєктів.

4. Співпраця з міжнародними партнерами: Чи співпрацює ваша громада з великими міжнародними партнерами чи проєктами міжнародної технічної допомоги (МТД); Надайте список міжнародних партнерів та проєктів МТД, з якими ваша громада співпрацювала за останні 3 роки.

5. Співпраця з локальними стейкхолдерами: Чи має ваша громада міста-побратими (якщо ваша громада має міста-побратими, будь ласка, вкажіть їхні назви та опишіть форму співпраці); Чи є у вашої громади досвід співпраці з іншими громадами (коротко опишіть досвід та напрямки співпраці з іншими громадами); Чи існують у вашій громаді сталі партнерства з місцевим бізнесом (якщо у вашій громаді наявні сталі партнерства з місцевим бізнесом, опишіть їх, зокрема основні напрямки співпраці); Чи співпрацює ваша громада з громадськими організаціями (якщо ваша громада співпрацює з ГО, надайте інформацію про ці партнерства).

6. Участь у міжнародних заходах: Чи брали участь представники вашої громади у Ukraine Recovery Conference (URC); Чи планують представники вашої громади брати участь у конференції ReBuild Ukraine.

Зі 104 громад, що отримали анкету, надійшли 70 унікальних відповідей. Для поглибленого аналізу заявок громад було застосовано три основні фільтри, спрямовані на виокремлення громад із потрібними інституційними можливостями, проєктним досвідом та міжнародними партнерствами. Кожен фільтр мав визначальне значення для забезпечення готовності громад до успішної реалізації проєктів із відновлення та розвитку.

1. Фільтр №1: Наявність структури/відділу для розроблення та координації проєктів (базується на запитанні «Чи існує у вашій громаді Інститут міста або спеціальний відділ, відповідальний за розвиток і координацію проєктів?»). Метою було відсіяти громади, які не мають спеціалізованої команди чи відділу, здатних управляти складними проєктами (зокрема дизайном проєктів, менеджментом і координацією з зовнішніми партнерами). У громадах, де бракує такої інституційної спроможності, складно ефективно реалізовувати великі відбудовні й розвиткові ініціативи. Натомість наявність відповідного відділу або інституту свідчить про більш високий рівень готовності громади до залучення ресурсів і співпраці. 18 громад не мали відповідного органу і навіть не перебували на етапі його створення.

2. Фільтр №2: Досвід реалізації інфраструктурних або проєктів відновлення (базується на запитанні «Чи мала ваша громада досвід реалізації інфраструктурних або відбудовних проєктів упродовж останніх 3 років?»). Завдання цього фільтру – виключити громади, які не мають практичного досвіду у виконанні масштабних інфраструктурних проєктів чи заходів з відновлення, особливо таких, що фінансувалися або підтримувалися міжнародними донорами. Такий досвід підтверджує наявність технічних навичок і операційних знань, необхідних для ефективного реалізації проєктів, а також відповідність вимогам міжнародних партнерів. 10 громад не виявили жодного релевантного проєкту з відновлення або реконструкції за останні 3 роки.

Джерело: складено автором

ИЗДАТЕЛЬСТВО «НАУКА»

На другому етапі, після відсіювання громад за допомогою вищенаведених фільтрів, було проведено додаткове оцінювання заявок за низкою ключових критеріїв, що відповідають цілям і пріоритетам міжнародних партнерів, а також свідчать про готовність громад до подальшої

співпраці. Кожну громаду оцінювали за кількома категоріями з максимально можливою сумою 16 балів.

1. Проектні ініціативи та відповідність стратегічним цілям (1-3 бали). Перевіряли, наскільки вже реалізовані, поточні або заплановані проекти громади узгоджуються зі стратегічними інтересами міжнародних партнерів (наприклад, ініціативи з енергетики, будівництва укриттів, житла, медичних і освітніх закладів, управління будівельними відходами, розбудови водопровідно-каналізаційної інфраструктури, зв'язку, розмінування, цифрової та кібербезпеки тощо). Проекти, які потрапляють у пріоритети, отримували вищі бали.

2. Спроможність команди з розроблення та реалізації проєктів (0-3 бали). Аналізувались кваліфікація членів команди, рівень їхніх мовних навичок (зокрема володіння англійською), а також попередні результати. Потужна команда з досвідом управління проєктами та залучення фінансування має вирішальне значення для успішної реалізації відбудовних і розвиткових заходів.

3. Кількість міжнародних партнерів та проєктів міжнародної технічної допомоги, а також наявність міст-побратимів (1-3 бали). Оцінювались масштаб і спектр співпраці громади зі світовою спільнотою, зокрема з міжнародними донорами, технічними програмами, містами-побратимами тощо. Чим більше партнерів і реальних ініціатив у громади, тим вищу оцінку вона отримувала.

4. Досвід і напрямки співпраці з іншими громадами та місцевими стейкхолдерами (0-3 бали). Бнали до уваги практику спільних проєктів із сусідніми громадами, підприємствами, громадськими організаціями та іншими локальними партнерами. Така співпраця сприяє обміну знаннями, масштабуванню кращих практик і загальному зміцненню потенціалу регіону.

5. Стратегічне бачення розвитку громади (0-3 бали). Ішлося про наявність або розроблення основних стратегічних документів – Стратегії розвитку територіальної громади, Плану відновлення та розвитку та

Програми комплексного відновлення. Повноцінний пакет стратегічних документів свідчить про системне планування і довгостроковий підхід до відбудови.

6. Участь у міжнародних конференціях (0-1 бал). Враховувалася зацікавленість громад у міжнародній співпраці та просуванні проєктів на масштабних заходах, де обговорюються питання реконструкції. Участь у таких конференціях демонструє відкритість до діалогу й бажання залучатися в міжнародні ініціативи.

За результатами відбору було виявлено 11 громад із 7 областей, які набрали 14 і більше балів (за умови, що в кожному з п'яти основних критеріїв мають бути щонайменше 2 бали).

Основною метою інтерв'ю на наступному етапі було верифікувати інформацію, отриману з анкет, оцінити інституційну спроможність громад для майбутньої співпраці та уточнити деталі про реалізацію проєктів і досвід міжнародної взаємодії. Цей етап мав вирішальне значення для перевірки готовності громад до потенційної співпраці, що дає змогу впевнитися в їхній здатності якісно реалізовувати розбудовні ініціативи.

Застосування такої чіткої структури інтерв'ю дозволило поглиблено перевірити рівень стратегічного планування, управлінського потенціалу та міжнародних контактів. Крім того, це надало можливість комплексно оцінити готовність громад до майбутньої співпраці та визначити найбільш перспективних кандидатів.

Хоча було проведено 11 інтерв'ю, остаточний перелік містить 10 громад, оскільки громада Kuialnytsia виявилася менш підготовленою за результатами інтерв'ю, попри високі бали на попередніх стадіях. Зокрема, було виявлено суттєві прогалини в проєктній спроможності та взаємодії з міжнародними партнерами. Під час інтерв'ю також уточнено деякі бали, встановлені на попередньому етапі:

Таким чином, було остаточно сформовано перелік із 10 громад, найкраще підготовлених до поглибленої співпраці, що відповідають вимогам ефективної реалізації відбудовних проєктів (рисунок 4).

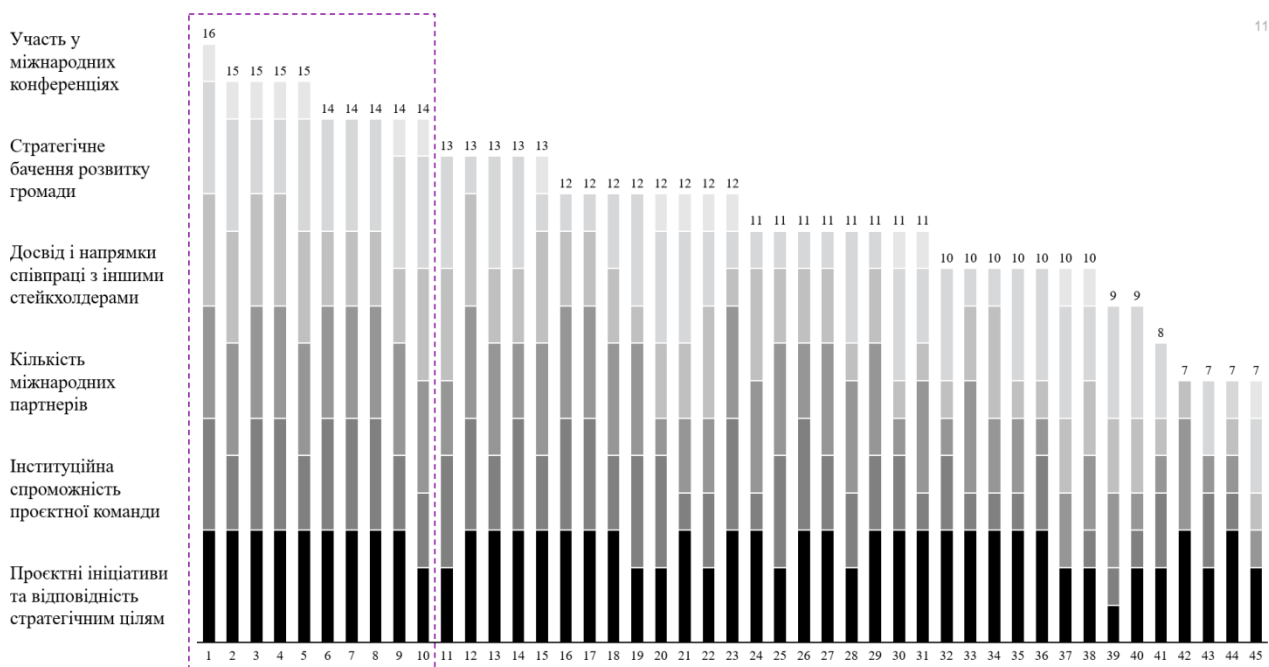

Рис 4. Критерії оцінювання громад за результатами опитування та проведення глибинних інтерв'ю

Джерело: складено автором

Результати оцінювання громад дозволило підсумувати ключові фактори щодо їх готовності та потенціалу у контексті відновлення. Опитування охопило 70 із 104 громад, що становить 67,3% від загальної кількості. Такий високий рівень залученості свідчить про значну зацікавленість територіальних громад у співпраці з міжнародними партнерами, зокрема із задля розв'язання нагальних питань відбудови. Більшість громад (45 із 70, тобто 64,2%) продемонстрували наявність відповідних структур чи команд, здатних координувати проєкти з відновлення. Наявність спеціалізованого відділу з проєктного менеджменту підвищує спроможність громади залучати та раціонально використовувати зовнішні ресурси. Усі громади, що увійшли до короткого списку, мають

значний досвід співпраці з проєктами міжнародної технічної допомоги. Це свідчить про сформовану мережу контактів та навички взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами, що полегшує залучення додаткових ресурсів і сприяє налагодженню партнерства з новими організаціями [4].

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Проведене дослідження демонструє, що українські громади мають значний потенціал для впровадження проєктів відбудови, а також виявляють готовність і зацікавленість у співпраці з міжнародними партнерами. Наявний досвід реалізації проєктів, існуюча інституційна база та сформована мережа контактів із донорами становлять основу для розширення спільних ініціатив.

Для подальшого посилення громад та їх спроможності втілювати масштабні проєкти, спрямовані на відновлення та розвиток, варто сфокусуватися на кількох аспектах, які можуть стати бар'єрами на цьому шляху:

- Посилення інституційної спроможності громад через навчальні програми та консультаційну підтримку, що дозволить їм формувати сильні команди, які готові будуть комунікувати з міжнародними партнерами;
- Збільшення кооперації між громадами, бізнесом та неурядовими організаціями з метою обміну досвідом та забезпеченням синергетичного ефекту у розвитку громад;
- Розвиток стратегічного бачення громад, що дозволить їм формувати найбільш доцільні проєктні пропозиції, які будуть відповідати потребам громади та можливостям міжнародних партнерів.

Враховуючи виявлені потреби й уже наявну проєктну спроможність, співпраця з міжнародними партнерами може відіграти ключову роль у забезпеченні ефективного відновлення та формуванні довгострокових передумов для сталого розвитку територіальних громад.

Література

1. Відновлення регіонів України: звіт про результати опитування громад. *DREAM*. URL: https://auc.org.ua/sites/default/files/dream_survey_report_ukr.pdf.
2. Жидик Я., Кошелюк М., Озимок І. Як громадам ставати регіональними полюсами зростання. *Децентралізація в Україні*. URL: <https://decentralization.ua/news/18896>.
3. Казюк Я. Аналіз методик оцінювання спроможності територіальних громад, висновки, пропозиції. *Децентралізація в Україні*. URL: <https://decentralization.ua/news/17549>.
4. Олександра Бетлій. Як підвищити спроможність громад з підготовки інвестпроектів. *Економічна правда*. URL: <https://epravda.com.ua/finances/yak-pidvishchiti-spromozhnist-gromad-z-pidgotovki-investproyektiv-803907/>.
5. Перелік територіальних громад, що віднесені до територій відновлення за рішенням Комісії для оцінки і віднесення територій до функціональних типів. *Міністерство розвитку громад та територій України*. URL: <https://mtu.gov.ua/files/Перелік%20ТГ.docx>.
6. Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією : Наказ М-ва з питань реінтеграції тимчасово окуп. територій України від 22.12.2022 № 309 : станом на 27 груд. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z_1668-22#Text.
7. Рейтинг інституційної спроможності відновлення малих і середніх громад до 150 тис. мешканців на прикладі Дніпропетровської області (пілот). *Громадський Простір*. URL: <https://www.prostir.ua/?news=rejtynh-instytutstijnoji-spromozhnosti-vidnovlennya-malyh-i-serednih-hromad-do-150-tys-meshkantsiv-na-prykladi-dnipropetrovskoji-oblasti-pilot>.
8. Савченко В. Дослідження BDO в Україні щодо спроможності громад отримувати грантове фінансування. *Міжнародна аудиторська*

компанія BDO. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2024/research-of-bdo-in-ukraine-municipality>.

9. Baranovskyi M. The capacity of territorial communities of Ukraine: approaches to assessment, regional differences, typification. *Scientific Herald of Chernivtsi University. Geography*. 2023. No. 845. P. 77-87. URL: <https://doi.org/10.31861/geo.2023.845.77-87>.

10. DREAM - Цифрова екосистема для підзвітнього управління відновленням. *DREAM*. URL: <https://dream.gov.ua/ua>.

11. Team Finland Talks: Building partnerships with Ukraine. *Business Finland*. URL: <https://www.team-finland.fi/en/whats-new/events/2024/team-finland-talks-building-partnerships-with-ukrainian-municipalities>.

References

1. DREAM (2024), “Recovery of Ukrainian Regions: Report on the Results of the Community Survey”, available at: https://auc.org.ua/sites/default/files/dream_survey_report_ukr.pdf (Accessed 15 March 2025).

2. Zhydyk, Y. Koshelyuk, M. and Ozymok, I. (2024), “How communities can become regional growth poles”, Decentralization in Ukraine, available at: <https://decentralization.ua/news/18896> (Accessed 15 March 2025).

3. Kaziuk, Ya. (2023), “Analysis of methods for assessing the capacity of territorial communities, conclusions, and recommendations”, Decentralization in Ukraine, available at: <https://decentralization.ua/news/17549> (Accessed 15 March 2025).

4. Betlii, O. (2025), “How to increase the capacity of communities to prepare investment projects”, available at: *Ekonomichna Pravda*, <https://epravda.com.ua/finances/yak-pidvishchiti-spromozhnist-gromad-z-pidgotovki-investproyektiv-803907/> (Accessed 15 March 2025).

5. Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine (2025), “List of territorial communities assigned to recovery areas by the decision of the Commission for the assessment and classification of territories by functional

types”, available at: <https://mtu.gov.ua/files/Перелік%20ТГ.docx> (Accessed 15 March 2025).

6. Ministry of Reintegration of the Temporarily Occupied Territories of Ukraine (2024), Order “On approving the List of territories where hostilities are (were) taking place or that were temporarily occupied by the Russian Federation”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1668-22#Text> (Accessed 15 March 2025).

7. Hromadskyi Prostir (2024), “Rating of the institutional capacity for the recovery of small and medium-sized communities with up to 150,000 inhabitants, based on the example of Dnipropetrovsk region (pilot)”, available at: <https://www.prostir.ua/?news=rejtynh-instytutysijnoji-spromozhnosti-vidnovlennya-malyh-i-serednih-hromad-do-150-tys-meshkantsiv-na-prykladi-dnipropetrovskoji-oblasti-pilot> (Accessed 15 March 2025).

8. Savchenko V. (2024), “BDO in Ukraine’s study on the capacity of communities to receive grant funding”, BDO International Audit Company, available at: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2024/research-of-bdo-in-ukraine-municipality> (Accessed 15 March 2025).

9. Baranovskyi, M. (2023), “The capacity of territorial communities of Ukraine: approaches to assessment, regional differences, typification”, Scientific Herald of Chernivtsi University. Geography, vol. 845, pp. 77-87. <https://doi.org/10.31861/geo.2023.845.77-87>.

10. DREAM (2025), “DREAM – A Digital Ecosystem for Accountable Recovery Management”, available at: <https://dream.gov.ua/ua> (Accessed 15 March 2025).

11. Business Finland (2024), “Team Finland Talks: Building partnerships with Ukraine”, available at: <https://www.team-finland.fi/en/whats-new/events/2024/team-finland-talks-building-partnerships-with-ukrainian-municipalities> (Accessed 15 March 2025).

Стаття надійшла до редакції 23.03.2025 р.